

Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO)

Advies over gevaarlijke stoffen en preparaten (organische tinverbindingen)

- gevraagd door de minister van Consumentenzaken, Volksgezondheid en Leefmilieu, mevrouw Magda Aelvoet, in een brief van 22 juli 2002,
- voorbereid door de werkgroep *productnormen*,
- goedgekeurd door de algemene vergadering van 15 oktober 2002 (zie bijlage 1).
- De originele taal van dit advies is het Nederlands.

1. Situering

- [1] Het advies over een ontwerp-KB tot wijziging van het KB van 25 februari 1996 tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten werd gevraagd binnen een termijn van twee maanden, zijnde tegen 22 september 2002.
- [2] De raad heeft op 22 mei 2001 op eigen initiatief een advies uitgebracht over tributyltin (TBT) (2001a11n). De raad ging in dit advies na welke de mogelijkheden waren om het gebruik van deze voor het milieu schadelijke stof verder in te perken.
- [3] Een KB van 20 maart 2001 had het gebruik van organische tinverbindingen reeds in een aantal gevallen beperkt. Volgens dit KB mogen schepen van minder dan 25 m, schepen met een willekeurige lengte die voornamelijk op binnenwateren en meren worden gebruikt, uitrusting voor visteelt of andere apparatuur die zich geheel of gedeeltelijk onder water bevindt, niet *meer* worden behandeld met aangroeiwerende verf die deze verbindingen bevatten. Industrieel water mag niet *meer* worden behandeld met producten op basis van deze verbindingen. Het KB verbiedt eveneens het op de markt brengen van organische tinverbindingen wanneer zij fungeren als biocide in losgebonden aangroeiwerende verf.
- [4] Dit KB is de omzetting van richtlijn 1999/51/EG van de Commissie van 26 mei 1999 houdende vijfde aanpassing aan de technische vooruitgang van bijlage I van richtlijn 76/769/EEG van de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (TBT, PCP en cadmium).

2. Samenvatting van de opmerkingen van de FRDO

- [5] De FRDO stelt vast dat het ontwerp-KB een correcte omzetting is van richtlijn 2002/62/EG en verheugt zich dat de omzettingstermijn werd gerespecteerd. De FRDO vraagt dat België het Europees wetgevingsproces ondersteunt om vanaf 1 januari 2008 de aanwezigheid van organotinverbindingen in aangroeiwerende producten op schepen te verbieden.
- [6] De FRDO vraagt dat de federale overheid zich inspant om het probleem van het dumpen van TBT-houdende verf in landen met minder strenge milieunormen, op internationale

fora voor te leggen. De FRDO stelt eveneens voor dat de Internationale Maritieme Organisatie minimum milieunormen uitwerkt waaraan de scheepherstellingswerven overal ter wereld moeten voldoen. De FRDO vraagt zich af of de federale overheid reeds een zicht heeft op de andere toepassingen van TBT.

3. Het ter advies voorgelegde ontwerp-KB

- [7] Het ontwerp-KB strekt ertoe om richtlijn 2002/62/EG van de Commissie van 9 juli 2002 om te zetten tot negende aanpassing aan de technische vooruitgang van bijlage I bij richtlijn 76/769/EEG van de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der lidstaten inzake de beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten (organische tinverbindingen).
- [8] Het ontwerp-KB vervangt het art. 1bis van het KB van 25 februari 1996 tot beperking van het op de markt brengen en van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen en preparaten door een *bepaling die het op de markt brengen of het gebruik van organotinverbindingen volledig verbiedt*. Ze mogen niet op de markt worden gebracht in biocides in losgebonden aangroeiwerende verf. Ze mogen niet op de markt worden gebracht of worden gebruikt in biociden ter voorkoming van de aangroeiing van micro-organismen, planten of dieren op:
- alle vaartuigen, ongeacht hun lengte, bedoeld voor gebruik op volle zee, in kustgebieden, in estuaria, op binnenwateren of op meren;
  - fuiken, drijvers, netten, alsmede alle overige apparatuur of uitrusting die bij de teelt van vissen en schaal-en schelpdieren wordt gebruikt;
  - alle apparatuur of uitrusting die zich geheel of gedeeltelijk onder water bevindt.
- Ze mogen ook niet worden gebruikt als "stoffen en bestanddelen van preparaten die bestemd zijn om te worden gebruikt bij de behandeling van industrieel water."

4. Richtlijn 2002/62/EG

- [9] In haar overwegingen verwijst de richtlijn naar de oproep van het Comité voor de bescherming van het mariene milieu bij de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) om het gebruik van organische tinverbindingen als biocide in aangroeiwerende systemen voor schepen met ingang van 1 januari 2003 op mondiale schaal te verbieden. Een Internationale Conventie inzake controle van schadelijke aangroeiwerende systemen, overeengekomen in de IMO, bevat een verbod om vanaf 1 januari 2003 organische tinverbindingen als biocide in aangroeiwerende systemen voor schepen te gebruiken.
- [10] Deze internationale conventie bepaalt eveneens dat een volledig verbod op het aanwezig zijn op schepen van organotinverbindingen die als biocide fungeren in aangroeiwerende producten, moet ingaan op 1 januari 2008.
- [11] De vierde overweging kondigt aan dat maatregelen zullen worden genomen in verband met schepen die met organische tinverbindingen zijn behandeld via een verordening van het Europees Parlement en de Raad.
- [12] De richtlijn bepaalt dat de lidstaten de bepalingen die nodig zijn om aan deze richtlijn te voldoen, uiterlijk op 31 oktober 2002 moeten goedkeuren en bekendmaken. Zij passen deze bepalingen toe vanaf 1 januari 2003.

5. Opmerkingen van de FRDO

- [13] De FRDO stelt vast dat het ontwerp-KB een correcte omzetting is van de richtlijn. Met het omzetten van de Europese richtlijn zal de IMO-Conventie voor de EU-landen

gerespecteerd zijn. Evenwel hoopt de raad dat het verbod wereldwijd op 1 januari 2003 van kracht zal worden.

- [14] Om het verbod vanaf 1 januari 2008 op het aanwezig zijn op schepen van organotinverbindingen in aangroeiwerende producten van kracht te doen worden in de Europese Gemeenschap, bereidt het Directoraat-Generaal Transport van de Commissie wetgeving daarover voor. De FRDO meent dat België deze totstandkoming moet ondersteunen.
- [15] In navolging van zijn vorig advies, vindt de raad dat het risico op lozing van (resten van) TBT-houdende verf in de natuur in landen met minder strenge milieunormen moet worden voorkomen. Daarom moet de federale overheid inspanningen leveren om dit probleem van ecodumping op internationale fora voor te leggen. De raad herhaalt eveneens zijn voorstel om op IMO-niveau minimum milieunormen uit te werken waaraan de scheepherstellingswerven overal ter wereld moeten voldoen.
- [16] De FRDO vraagt zich af of de federale overheid reeds een zicht heeft op de andere toepassingen van TBT (houtbescherming, lijm in luiers, opdruk van T-shirts ...) zodat hij desgevallend passende maatregelen kan nemen.
- [17] In de Franstalige versie van het ontwerp-KB moet de formulering in het eerste artikel worden verbeterd op volgende manier. "Art.1 bis Les composés organostanniques : Ne peuvent pas être mis sur le marché ...".
- [18] De FRDO merkt verheugd op dat de omzetting van deze richtlijn in Belgische wetgeving de opgelegde termijn zal respecteren.

Bijlagen

Bijlage 1. Aanwezige en vertegenwoordigde stemgerechtigde leden op de algemene vergadering van 15 oktober 2002

de 4 voor- en ondervoorzitters

T. Rombouts, A. Bodson, A. Panneels, R. Verheyen

4 van de 6 vertegenwoordigers van de NGO's voor milieubescherming

V. Kochuyt (Birdlife Belgium), R. Moreau (Greenpeace Belgium), T. Snoy (Inter-Environnement Wallonie, IEW), S. Van Hauwermeiren (Bond Beter Leefmilieu, BBL)

4 van de 6 vertegenwoordigers van de NGO's voor ontwikkelingssamenwerking

B. Bode (Broederlijk Delen), S. Englebienne (Oxfam-Solidarité), G. Fremout (Vlaams Overleg Duurzame Ontwikkeling, VODO), H. Verleyen (11.11.11)

de 2 vertegenwoordigers van de NGO's die de belangen van verbruikers verdedigen

C. Rousseau (Centre de Recherche et d'Information des Organisations des Consommateurs, CRIOC), P. Van Cappellen (Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties)

3 van de 6 vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties (*)

I. Dekelper (Le Syndicat Libéral, CGSLB), B. Melckmans (Fédération Générale du Travail de Belgique, FGTB), A. Wilmart (Confédération des Syndicats Chrétiens de Belgique, CSC)

4 van de 6 vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties

C. Bosch (Federatie Voedingsindustrie, FEVIA), I. Chaput (Fédération des Entreprises de Belgique, FEB), C. Klein (Federatie van de Chemische Industrie van België, Fedichem), P. Vanden Abeele (Unie van Zelfstandige Ondernemers, UNIZO)

de 2 vertegenwoordigers van de energieproducenten

H. De Buck (Electrabel), D. Rigaux (Samenwerkende vennootschap voor Productie van Electriciteit, SPE)

4 van de 6 vertegenwoordigers van de wetenschappelijke milieus

L. Hens (Vrije Universiteit Brussel, VUB), L. Lavrysen (Universiteit Gent, UG), J.-P. van Ypersele (Université Catholique de Louvain, UCL), H. Verschure (Katholieke Universiteit Leuven, KU Leuven)

Totaal: 27 van de 38 stemgerechtigde leden (*)

(*) momenteel moeten de werknemersorganisaties nog 2 vertegenwoordigers voordragen

Bijlage 2. Vergaderingen ter voorbereiding van dit advies

De werkgroep *productnormen* vergaderde op 2 september 2002 om dit advies voor te bereiden.

Bijlage 3. Personen die meewerkten aan de voorbereiding van dit advies

Stemgerechtigde leden en hun vertegenwoordigers

L. Lavrysen (UG) – voorzitter van de werkgroep productnormen

E. Borgo (BBL), C. Bosch (Fevia), A. De Vlamincq (IEW), B. Fremault (VBO), C. Guiot (CRIOC),

E. Quintana (CNCD), K. Taschner (Inter-Environnement Bruxelles)

Wetenschappelijke raadgevers en uitgenodigde experts

D. Misonne (FUSL) – vice-présidente du groupe de travail *normes de produits*

Niet-stemgerechtigde leden en hun vertegenwoordigers

Secretariaat

S. Hugelier